

Veckobladet

inbjöd för några nummer sedan till ett möte den 19.11 om tidningen inför nästa år. Men det mötet visade sej sammanfalla med vänsterpartiets medlemsmöte som bland annat ska utse representanter i kommunala styrelser och nämnder vilket vi får anledning att berätta om och kanske kommentera nästa vecka. Vi beklagar! Nytt VB-möte blir istället onsdag 4 december kl. 19 hemma hos Henrik Smith, Lliongränd L 60, 046-148545.

Relativt få

från Lund fick de återstående poster på regionnivå som vänsterpartiets distriktsstyrelse hade att utse, närmare bestämt 4 av 29, om vi bortser från de mer eller mindre ortsbundna lokala skattenämnderna.

Saima Jönsson utökade sina tidigare uppdrag med att bli ordinarie representant på landstingsförbundets årsmöte. Diana Mulinari övertar Saimas ordinarieplats i polisstyrelsen. Nita Lorimer blir en av sju nämndemän i länsrätten och Hanna Gedin får motsvarande uppdrag i kammarrätten.

Sten Henriksson och Inger Ridbäck ska representera vänsterpartiet i den lokala skattenämnden för Lund med närmaste omnejd.

Politiska sekreterare

för vänsterpartiet i Lunds kommun 2003–2006 blir Ulf Nymark och Cecilia Wadenbäck, som kommer att dela fifty-fifty på partiets tjänst. Cecilia hade uppdraget redan under den nu slutande valperioden (tillsammans med Mats Olsson, som nu tänker forska på heltid) medan Ulf är ny i sammanhanget. Vi önskar dem lycka till och hoppas på god och regelbunden kommunal rapportering i VB – det har varit så och så på senare år.

Ett tidigare medlemmöte överlät valet på styrelsen och fullmäktigegruppen. De ville först dela uppdraget på tre, med Ulla-Britt Petersson på en tredjedel, men det arrangemanget godtog inte kommunen. Ulla-Britt förklarar sej nöjd med utgången.

Någon instruktion för partiföreträdarna har ännu inte fastställts men det förra årsmötet antog en motion om att de skulle medverka till ett ökat öppethållande på partiexpeditionen.

Tjänlig och otjänlig Lundamat

För knappt ett år sedan skrevs det i lokalpressen om att Miljönämndens presidium ville begränsa pressens tillgång till nämndens handlingar. Detta tillbakavisades senare med mer eller mindre emfas av presidietts olika medlemmar. Hur diskussionerna egentligen fördes bakom presidietmötenas stängda dörrar vet vi inte med säkerhet. VB hade inte någon utsänd där. För att kolla det aktuella läget i miljönämnden skickade vi ut en av våra nya snokande volontärer. Här kommer hans/hennes första stapplande försök till rapportering.

Spännande!

En dimmig novemberkväll kom jag gående längs Kyrkogatan. Jag kunde se att det lyste i Stadshusets stora sammanträdesrum. Kring ett stort bord satt ett antal förtroendevalda lundabor böjda över en bunt offentliga handlingar. Det var Lunds miljönämnd som hade sitt månatliga sammanträde

När jag tittade in satt de och bläddrade i ett häfte med den föga fantasieggande benämningen: "Livsmedelsprovtagning 2002, Delresultat från januari t o m juni månad". Det visade sig dock att det var en av de mer spännande typerna av texter som brukar hamna på miljönämndens bord. I den kan man läsa vilken mat som är tjänlig och vilken som är otjänlig i kommunens livsmedelsaffärer och restauranger.

Bakteriologiska analyser av 571 ordinarie prover visade att 492 vara

helt tjänliga, 74 var tjänliga med anmärkning och 5 var otjänliga. När den förtroendevalda får denna redogörelse i sin hand brukar nog normalledamoten, med stigande spänning, leta sig genom den finstiltla listan för att försöka hitta dem som säljer/serverar otjänlig mat.

Fläskfärs och fisksoppa

Den här gången var det Havskraftsoppa på Bantorget 9, frystkyckling och tacokött på Habanero Hacienda, fläskfärs på Konsum i Genarp och fisksoppa på Krog Clemens som hade så höga bakteriehalter att det klassades som otjänligt. Ledamöterna i nämnden (och deras vänner och bekanta) undviker nog de stälлена ett tag framöver.

I handlingarna fanns också ap-titsänkande konsekvensbeskrivningar av vad som kan hända om man äter otjänlig mat av den typ som hittats. Här är ett exempel på effekterna av koagulaspositiva stafylokocker (som fanns rikligt i fläskfärsen och som är så stabila att de finns kvar också i upphettade livsmedel): "Den som förgiftas drabbas efter någon till några timmar av illamående, magkramp, kräkningar och diarréer. Huvudvärk och kallsvetning förekommer ofta. Sjukdomsförloppet är relativt kortvarigt, cirka ett till tre dygn och följsjukdomar förekommer inte."

Alltså – inte direkt livshotande för en från början frisk människa. Men födoingetaget torde definitivt ha en avtändande effekt, om det som

beskrivs ovan händer efter att man just har bjudit sin tilltänkta partner på en romantisk måltid med ett hyfsat vin och tända ljus.

Känt oljebolag

Den otjänliga maten kan ju för de angivna näringsidkarna vara ett olycksfall i arbetet och genom kommunikation med förvaltningens tjänstemän lyckas man ofta rätta till problemen. Men det finns de som konsekvent saluför mat som inte är helt tjänlig. Den här gången kunde man till exempel notera att samtliga prov från färdigtillredda baguetter som sålts på Shells bensinstationer var klassade som "tjänliga med anmärkning". Frågan är om man verkligen ska tillåta Shell att sälja några baguetter innan de har visat att de kan hantera livsmedel.

Sedan spekulerades det lite kring hur det kan komma sig att lokalpressen är så omätligt intresserad av politiskt förtroendevaldas felsteg och misstag, medan man helt låter bli att rapportera om dem som säljer mat som inte är tjänlig. Pressen har ju tillgång till resultaten från livsmedelsprovtagningarna. Kan det här finnas något samband med att restauranger och livsmedelskedjor är annonsörer i lokalpressen?

VB kommer i vart fall att hålla ett snokande och vakande öga på havskraftsoppor, tonfisksbaguetter och liknande mer eller mindre tjänliga delikatesser framöver.

peeping tom

Lördagen den 9 november,

vilket betyder att man kan se sig om på stan. Denna lördag den 9 november är också årsdag för kristallnatten 1938.

Vid Stortorget ser jag att det är bokmässa i stadshuset. Träffar några arbetskamrater och granskar bokständer. Vid ett av bokständerna finner jag två böcker som beskriver kvinnorna kring den tyska nazistledningen. En annan bok hade titeln *Evas (Brauns) kusin*. Jag stannar till, för mig känns detta inte rätt. Ett kort meningsutbyte uppstår med mannen bakom bordet. Böckerna är skrivna utifrån ett feministiskt perspektiv. Alla människor har såväl det onda som det goda inom sig förklarar han. Dagens svenska politiker skulle säkert funnit sina platser i en nazistisk regim.

Det är således i princip ingen skillnad mellan dem och de nazistiska koryfeerna.

Jag opponerar lamt och går vidare. Nog inser jag att det oftast inte är fråga om svart eller vitt men varför detta intresse för de nazistiska potentaterna och vilka kan följderna bli? Hur mycket av bödlarnas handlande skall vi förstå, finna förstäligt?

Senare på eftermiddagen samlades en skara människor utanför stadshallen i en manifestation mot nazism och rasism. Huvudtalaren beskriver med olika exempel hur antisemitismen åter fått fäste i världen. Den sista talaren är en kvinna från Polen som överlevt Auschwitz. Hon har ingen förklaring, inget hat, utan önskar bara berätta

om de vidrigheter som följde av nazismen så att det som in-träffade aldrig mer skulle kunna upprepas. Mötet avslutas med en tyst minut.

När jag lämnar mötet konstaterar jag att det inte finns en enda vänsterpartist bland de församlade.

Varje individ bär med sig personliga erfarenheter. Händelser inträffar olika nära och därmed är perspektivet på det som varit olika. För mig är det svårt att förstå varför antirasister under en minnesdag som den 9 november avstår från att lyssna på de som utsatts för nazismens jedeförföljelser för att i stället arrangera en manifestation med bland annat parollen "Solidaritet med det palestinska folket".

Forts. på sid. 4.

Det röda hotet

I den diskussion som förts om det svenska övervakningssamhället har det sagts av många att IB:s och Säpos registreringar av vänsteranhängare var motiverad mindre av omtanke om den svenska statens säkerhet än av socialdemokraternas behov av att hålla vänsterkonkurrenterna på mattan. Men, och så har man ofta fortsatt: registrering av svenska kommunister under 1940- och 50-talen var motiverad: den handlade ju om risken för landsförrädisk verksamhet. Jag har väl också tänkt i ungefär de banorna.

Tvättad byk?

Men jag börjar undra om det håller. Jag har just läst *Det röda hotet* av Ann-Marie Ekengren & Henrik Oscarsson (Nordic Academic Press, 2002), en första rapport från ett forskningsprojekt om övervakningspolitik, från statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet. Rapporten har en intressant förhistoria. Vetenskapsrådet fick 1997 tjugo miljoner att fördela – nu skulle byken tvättas. "Vi öppnar arkiven" skrev Carl Tham, Björn von Sydow och Laila Freivalds på DN Debatt. Men så blev det inte: varje enskilt dokument fick begäras fram för att tvättas av säkerhetstjänsterna. Must, den militära grenen, var något mera tillmötesgående, medan Säpo var ytterst ovilligt till insyn. Christer Jönsson, statsvetareprofessor i Lund och projektledare, har dokumenterat de bisarra turerna i den lilla skriften *Sanning och konsekvens* (HSFR Brytpunkt 2000).

Svårigheterna fick i sin tur politiska biverkningar: vänsterpartister, men inte bara sådana, kritiserade regeringen för dess ovilja och krävde någon form av sanningskommission, dvs. en utredning som fick rätt att gå in i vara den ville och som fick höra folk under sanningsförskran. Det här blev under valrörelsen 1998 så pass besvärande för regeringen att Göran Persson, som tillhör en generation som är mindre belastad i dessa avseenden, drev igenom tillsättandet av Säkerhetstjänstkommissionen. "Inte en valrörelse till med den gamla soppan", var hans tanke. I mars 1999 tillsattes utredningen som fick utomordentliga befogenheter: alla arkiv fick granskas fram till dags dato och tjänstemän fick höras under straffansvar, unikt i svensk lagstiftning.

SKP = Sovjet

Säkerhetstjänstkommissionens rapport skulle ha kommit i höstas, men väntas på nyåret 2003 och det ska bli intressant. Men i avvaktan på den har den här rapporten sina poänger. Dess ämne är hotbilderna 1945–1960: varför registrerade man kommunister, vad var det man fruktade?

Svaret är i första hand Sovjetunionen. SKP, Sveriges Kommunistiska Parti (ej att förväxla med 70-talets maoistiska SKP!) var fram-

till dess upplösning 1943 en sektion av Komintern, ett internationellt parti, styrt och dominerat av Moskva. Under andra världskriget ville de borgerliga partierna förbjuda SKP och i ett tillslag över hela landet inför det tyska överfallet på Sovjet tog polisen SKP:s medlemsmatrikel och registrerade alla utan undantag. År 1945 när kriget var över och kommunisterna stod på den segrande sidan kom en kort period av icke-övervakning. Men 1947 började säkerhetstjänsten på nytt intressera sig för SKP och från Pragkuppen i februari 1948 var det fullt os igen: den som stod på en kommunistisk valsedel eller valdes till ett uppdrag, den som prenumererade på en kommunistisk tidning eller satte in annons där skulle registreras som opålitlig, med åtföljande konsekvenser för yrkesverksamhet, värnplikt och medborgerligt förtroende.

Den svenska staten ansåg att SKP som organisation och varje enskild anhängare var en fara för Sverige genom de nära banden till en främmande makt. Särskilt hotande var det om det skulle bli krig:

Den oreserverade anslutningen till Sovjetunionens politik utgör för försvarsväsendet den största faran. Den växer med partiets utbredning och kan i visst krigsfall vara ödesdiger. Man måste sålunda konstatera att en stor andel av de kommunistiska värnpliktiga måste bedömas såsom i hög grad opålitliga och att de genom sin ideologiska inställning äro mer eller mindre predestinerade för att begå mot rikets säkerhet skadliga handlingar.

Säkerhetstjänsten hävdar sen i alla år, fram till dess nyvänstern tog över på slutet av 60-talet (och kanske sen också, forskningen får visa!) att det svenska kommunistiska partiet gick i Sovjets ledband. Hur visste man det? I första hand var det studiet av partiets texter, ledartiklar, studiearbete etc som oavbrutet tolkades utifrån inflytandet från Sovjet. Vidare misstänkte man att SKP mottog pengar från Sovjet. Bevis om detta har inte framtagits när detta skrivs, men de aviseras i den här boken, och att det förekom verkar väl troligt.

Till detta kom ställningstagandena i konkreta frågor: motståndet mot Marshallplanen och Atlantpaktens: "I sitt ställningstagande till Sveriges utrikespolitik företräda kommunisterna i konsekvens härmed endast sådan synpunkter som framföres av Sovjetunionen eller kunna anses gagna den av detta land förda politiken" (bedömning 1948). Det var alltså bedömningar av den typ som både då och i dag förekommer på borgerliga tidningars ledarsidor, men här var de officiella och lades till grund för lagliga åtgärder.

Ju mindre desto farligare

Vid valet 1946 nådde SKP stora framgångar och då ökade naturligtvis faran sett ur Försvarstabens

synpunkt. Men från 1948 minskade SKP i val efter val. Det fascinerande är att då bedömdes också det öka faran – nu fanns bara de mest hän-givna och farliga anhängarna kvar:

De alltjämt kommuniströstande personerna kunna till väsentlig del hänföras till övertygade och i vissa fall fanatiska kommunister ... Ur försvarsväsendets synpunkt måste man alltjämt räkna med att ett betydande antal värnpliktiga av den årliga värnpliktskontingenten äro kommunister eller hysa välvillig inställning till kommunismen ... Med en demokratisering av befälsutbildningen, som redan skett, kan heller icke undvikas att renliriga kommunister kunna avancera till betydelsefulla befäls-poster. De avslutade valen ([1948 års riksdagsval] giva därför ytterligare belägg för från ÖB framställda kraven på att försvarsstaben vid begäran om personalkontroll hos polisen även skall erhålla uppgifter angående kommunister.

Vad riskerade man då? Jo, man såg varje enskild kommunist som ett hot mot försvarsmakten genom att han skulle propagera och allmänt sprida misstämning och revolutionslusta. Det var erfarenheterna från andra världskriget som gick

av SKP utan var farliga på grund av sin yrkesverksamhet. Enbom i Norrbotten ansåg sig vara den store mästern. Han hörde förvisso hemma i den kommunistiska sfären och tillhörde väl de som hade räknat tyska godsvagnar under kriget och meddelat Sovjet. Graden av skuld hos de inblandade i Enbomfallet är omstridd, och sammantaget man kan nog säga att dessa furirer och flaggjunkare knappast utgjorde de stora hoten mot fäderneslandet.

Hur de svenska kommunisterna skulle ha ställt sig i en krigssituation vet vi inget om. Vi vet från Danmark att kommunisterna där tog ledningen i motståndskampen mot tyskarna till socialdemokraternas förgävelse. Den danska regeringen satte några hundra ledande i arbetslägret i Horsørød och lämnade sedan ut dem till Tyskland där de satt i koncentrationsläger där många av dem dog. Skulle kommunisterna i svenska försvaret ha saboterat försvaret om vi blivit angräpnade av Sovjet? Tja, som Ivar Lo berättar från 1940, det fanns väl en och annan som kanske skulle ha börjat en försvarskamp med att vända vap-

Militären (och den socialdemokratiska regeringen) uppfattade det svenska kommunistpartiet som Moskvans lydiga redskap.

igen: då hade, speciellt i övre Norrland, kommunister varit till besvär och avskilts till särskilda arbetsläger. (Det ämnet ska vi återkomma till här i VB, Karin Svensson Smith har just lagt en motion om en upp-rättelse för de internerade). Därutöver fanns det risker för spionage och sabotage i händelse av krig. Under kriget hade engelska sabotörer sprängt ett ammunitionståg i Krylbo och försökt ge sig på malm-lastkajerna i Oxelösund. Inget sabotage hade visserligen konstaterats inom den svenska försvarsmakten efter 1945, men man visste ju aldrig,

Spionerna

Spioner fanns: marinspionen Andersson och så småningom andra mer namnkunniga som Wennerström. De var dock inte i närheten

nen mot några av de egna officerrarna. Men i övrigt?

Under femtiotalet fortsatte registreringbyggnaden. Källorna var många. Ett exempel ges av Metalls avdelning 1 i Stockholm. Där beslöts om kollektivanslutning till socialdemokraterna och då hade medlemmar rätt att reservera sig individuellt. Tja, namnen på de som reserverade sig gick direkt in i registren som kommunister. Registren omfattar år 1955 199 000 svenska medborgare. Jag vet inte vad SKP då hade för medlemstal. 40 000? Men i slutet av 1950-talet började en ny epok. Militären var missnöjd med Säpos sätt att arbeta och nu skapades det mera sofistikerade IB i samarbete med socialdemokraterna. Det är en annan historia som vi får hoppas höra mer om på nyåret.

Den farlige Nilsson

Jag tycker nog rapporten rymmer för lite av fakta och uppgifter om konkreta fall, men vad som finns är tankeväckande. Ta berättelsen om telefonavlyssningen av ett tiotal ledande kommunister i Göteborg, påbörjad 1952 och pågående fram till mitten av 60-talet. Lagen kräver att sådan telefonavlyssning omprövas varje månad och det gjorde åklagarmyndigheten i Göteborg rutinmässigt i tretton år. Under rubriken "misstänkta för brott mot rikets säkerhet" fick Säpo sitt tillstånd. Inget landsförräddiskt framkom förstås och det hela säger något om hur det svenska rättssamhället fungerade. Eller vi kan ta berättelsen om Nilsson som trots politisk belastning hos föräldrarna fick "den känsliga positionen" som höjdriktare vid akte centralsiktet på jagaren *Småland*. Där gjorde han en god insats, men när han sökte ett FN-jobb inhämtade man från "en pålitlig och omdömesgill person" att Nilsson var en "lika inbiten kommunist som sina föräldrar". Fadern var valseledsutdelare för kommunisterna vid 1962 års val och tillika Ny Dag-prenumerant och hade dessutom givit 10 kronor till kommunisternas valfond 1960. Nilsson fick inte jobbet.

Var det då bara kommunister som registrerades? Nej, redan under kriget kollade man in medlemskap i nazistiska organisationer och fann att det var många nazister och nästan inga kommunister i de militära befälskårerna. Men som ÖB sade 1941: nazistsympatisörer var ju disciplinerade och dugliga soldater och därmed ingen fara för den svenska krigsmakten. Och i Sverige blev det som bekant ingen uppgörelse med nazist- och tysksympatiserande militärer och ämbetsmän – de fortsatte sin verksamhet under 1940- och 50-talen och frodades i kallkrigsatmosfären, i några fall efter vändning av kappan, i andra inte ens det.

Var det berättigat?

Vi känner i dag väl till vidrigheterna som begicks av den regim som fanns i Sovjet. Vi har också tillgång till memoarer och studier av det svenska kommunistpartiet under den här perioden, och vi känner dess osjälvständighet och benägenhet att falla undan för sovjetiska påtryckningar. Partiet fick också sin politiska dom i form av ständigt minskande väljarstöd. Men var det ett landsförräddarparti? Var det berättigat att på det sätt som skedde utsätta dess medlemmar och sympatisörer för en hård övervakning? Och gav denna för rättssamhället belastande verksamhet ett utbyte som stod i proportion till de ekonomiska och demokratiska kostnaderna? Såvitt jag kan se svarar den här boken – en nykter och lite tråkig vetenskaplig rapport, ingen vänsterpamflett eller debattbok – ett klart nej på dessa frågor.

Sten Henriksson

Väljarmakt – folkmakt

I en artikel, som bland annat handlar om det folkliga deltagandet i budgetprocessen i de brasilianska städerna, diskuterar Ann Schlyter möjligheten till inslag av direkt-demokrati i kommunala sammanhang, som budgetprocessen (VB 33). I Brasilien tycks det snarast vara frågan om att olika parter organisationer, som boendekoopertativ och fackliga organisationer, deltar i den. Detta liknar ett korporativt system, vilket reser många frågor om hur representativa och hur demokratiska organisationerna i sin tur är och hur stort inflytande de ska ha. I värsta fall kan systemet leda till en fascistisk utveckling.

Ann påpekar, att den representativa demokratin är bra när den fungerar, vilket den ju långt ifrån alltid gör. För att den ska fungera krävs väljarmakt.

Den representativa demokratin

Väljarnas demokratiska inflytande och ansvar måste öka på apparaternas bekostnad. Detta gäller också partierna internt. Inte minst vårt eget parti är uppbyggt som ett komplext representativt system med stark toppstyrning.

Skånedistriktets valkonferens i februari gav ett enastående tydligt exempel på att vårt interna system inte klarar av att representera parti-medlemmarna. Detta kan ses som ett moraliskt problem, som t.ex. Gunnar Sandin gör i ett inlägg i VB 33. Och om de valda är beredda att svika sina väljare hjälper förstås ingenting. Då kollapsar partiet. Men problemet kan också ses som ett systemfel. Då kan det lösas med regeländringar. Stadgar är till för att systemet ska fungera. I detta fall visade sig stadgarna otillräckliga och systemet fungerade inte.

Val mellan två linjer

Paradoxalt nog ledde distriktets interna demokratiska kollaps till ökad väljarmakt i riksdagsvalet, som därigenom blev mer demokratiskt än det brukar vara.

Det kom att stå mellan två riksdagskandidater med var sin väl definierade politiska linje: Philip Maughans traditionella klasskampspolitik, uppbackad av distriktets alla resurser, och Karin Svensson Smiths av lundalinjen inspirerade resultatpolitik, som stöddes av krysskampanjen.

Väljarnas dom blev tydlig. Den gav Karin Svensson Smith ett mycket starkt mandat för sin linje, ett mandat som också gäller för partiets hela politik i valdistriktet.

Ett parallellt exempel med liknande utgång blev försöket att kippa bort Anneli Philipson från kommunalrådsposten i Malmö och ersätta henne med Anton Flink. I valet mellan dessa två kandidater med deras olika ideologiska framtoning gav en överväldigande del av partimedlemmarna Anneli Philipson sitt förtroende.

Det har gått mindre lyckligt i en rad andra fall. Åderförkalkningen (eller omoralen) i partiets representativa system har tyvärr lett till att flera kunniga och politiskt framgångsrika partirepresentanter gått förlorade inför den kommande mandatperioden. Nya kamrater med enligt distriktets valberedning korrekta idéer har ersatt dem. Värst drabbades partiet i regionvalet, där flera dugliga kandidater petades och bland andra Philip Maughan belönades med en reträttplats, trots fiaskot i riksdagsvalet (se Henrik Smiths artikel i VB 30).

Det finns ett klart samband mellan en stor andel personröster och ett bra valresultat, vilket Mats Sjölns undersökning visar (se Gunnar Sandins artikel "Personval ökar röstetalet", VB 32). Otivelaktigt har personvalet stärkt väljarnas inflytande och intresse för valet, vilket också var avsikten. Men förändringen är marginell. Det är nödvändigt att gå vidare. Vänsterpartiets motstånd bekräftar bilden av partiet som traditionellt och elitistiskt.

Förtroendevalda och politruker

90-talets stora forskningsprojekt om demokratin har gett både ny kunskap och nya idéer. Bland annat uppmärksammades skillnaden mellan de folkvalda (ledamöter i riksdag, landsting och kommun) och de som efter valet utses av partierna för uppdrag i nämnder och styrelser.

Enligt somliga statsvetare förtjänar bara de folkvalda att kallas förtroendevalda. De andra betecknas som politruker. Väljarna har ingen möjlighet att avkräva dem politiskt ansvar.

Man kan invända att skillnaden mellan förtroendevalda och politruker är minimal. Många väljare, kanske flertalet, röstar ju på parti och inte på person, vilket också är vad vänsterpartiet föredrar. Då blir valberedningens förslag till valseled utslagsgivande. I Skåne försökte distriktsledningen dessutom på ett självmotsägande sätt stöda sina förslag genom att sprida flygblad som uppmanade väljarna att kryssa på de namn som stod överst på valseدلarna. Kryssa, men kryssa bara på nummer 1!

Partiets valberedningar på skilda nivåer räknar med att partiet vinner en viss procent av rösterna i de allmänna valen och bestämmer alltså vilka som blir valda. Ytterst kan dock väljarna underkänna en kandidat, i nödfall genom att förkasta partiets valseled. Det är ju inte längre tillåtet att stryka ett namn. Men frågan är alltså om inte så gott som alla vänsterpartiets representanter i realiteten är politruker och inte förtroendevalda.

Det borde vara tvärtom. Folkets makt över såväl de förtroendevalda som politrukerna måste stärkas. Det förutsätter att partiapparaternas makt över valprocessen minskas.

Att rasera det politiska inflytandet

Den som representerar partiet i riksdag, landsting, kommun eller någon nämnd eller styrelse skaffar sig ovärderlig sakkunskap inom sitt område. Han eller hon kan också öka demokratin i systemet genom sina egna kontakter med människor och organisationer. Därigenom skapas förtroende och väljarstöd.

Allt detta raderas på ett ögonblick, då dogmatiska byråkrater i partiapparaten petar personer som tjänat partiet och folket genom kunskap och politiskt arbete och ersätter dem med politruker vars enda kvalifikation är att de är ortodoxa plakatbärare, de må vara gamla som Anton Flink eller unga som Mikael Persson.

Demokratireformer nödvändiga

De odemokratiska strukturerna måste rensas ut och folkmakten ökas. Inte minst måste feminismen stärkas, eftersom den dogmatiska ortodoxin är klart patriarkal och främst drabbar partiets kvinnliga representation. Detta framgår tydligt av politikerlistan i Henrik Smiths artikel i VB 33 ("Styrelsen beklagar sitt beslut II"), en lista som lätt kunde förlängas med flera namn som exempelvis Ann-Mari Campbells.

Vi behöver mer folkmakt på alla nivåer, i vårt eget parti liksom i hela det svenska politiska systemet. Vi måste öka väljarnas reella inflytande. Politiken måste debatteras öppet.

I Skåne spelar VB en viktig roll, vilket är anledningen till de försök som görs att kväva den eller kontrollera den. Vi borde utse VB-ombudsmän i flertalet skånska kommuner och på så sätt öka VB:s spridning och bredda debatten.

Vi måste också finna nya sätt att föra fram idéer och nya sätt utkräva politiskt ansvar. Ju mer demokrati, desto klokare beslut, desto färre orättvisor, desto mindre könsdiskriminering och desto bättre politik. Så skapar vi ett starkare och bättre vänsterparti.

Gunnar Stensson

Gift i domkyrkan

Domkyrkorådet i Lund har fått ett föreläggande från Miljöförvaltningen om undersökning av blyhalt i mark och avrinning. Det finns bly i domkyrkans tak. Det medför att regnvattnet som rinner längs taket blir blyhaltigt. Det blyhaltiga vattnet förorenar sedan dagvatten och omgivande mark.

Det här var den första rapporten i artikelserien "Gifternas Lund". Vi börjar alltså med den mest centrala giftspridaren och ska sedan systematiskt söka oss allt längre ut mot kommunens mer perifera delar.

peeping tom

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Tel 046/14 33 09. Utges av V-o UV Lund. Prenumerationsavgiften, (se redaktionsrutan nedan) insättes på postgiro 1 74 59-9. **Ansv. utgivare: Ola Hagring** Tel 046/14 33 09. Manus sändes till ovanstående adress el. e-post till: veckobladet.lund@passagen.se Red. förbehåller sig rätt att korta i insänt material. Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, eller använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Vad beklagar styrelsen?

Ibland blir rubriksättningen inte rätt. I VB 33 fanns det en artikel med rubriken "Styrelsen beklagar sitt beslut I". Den handlade om det beslut som innebar att vissa medlemmar inte var välkomna att delta i den lokala valkampanjen eftersom de arbetade för en riksdagskandidat som en majoritet av medlemmarna hade förordat.

Efter att ha läst texten som undertecknats av "styrelsen" en sådär 7-8 gånger kan jag inte se att styrelsen beklagar beslutet. Det styrelsen beklagar är att "medlemmar uppfattat beslutet som att de varit utestängda från valrörelsen". Styrelsen beklagar alltså inte sitt beslut utan den beklagar att man har de medlemmar man har (eller möjligen beklagar man medlemmarnas fattningsförmåga).

Tidigare i texten kunde man läsa: "Lunds lokalavdelnings styrelse tog ett beslut att utåt aktiva i en viss krysskampanj inte var välkomna i lokalavdelningens officiella valkampanj". Det var ett mycket tydligt besked till oss medlemmar. Det beslutet beklagar man alltså inte. De ville alltså förbjuda oss att delta i lokalavdelningens officiella valkampanj. I vilken icke-officiell valrörelse tyckte de då att det var OK att vi deltog?

Mats Bohgard

Det är riktigt Henrik; tänk på procenten!

Vad skiljer Anton Flink, Mikael Persson, Philip Maughan och Kjell Kvist från Anneli Philipson, Anders Arenhag, Karin Svensson Smith och Maria Hagberg? Debatten är viktig och kan avgöra om vi blir ett 4%- eller ett 20%-parti. 2

Detta skriver Henrik Smith i en artikel i VB förra veckan.

Om det nu är så viktigt att tänka på procenten, varför stanna vid 20% Henrik och de fyra sistnämnda ovan kan om de vill, vakna upp redan nästa vecka i ett parti med 40%! Då slipper de också vifta med plakat, och kan se fram emot en rejäl pension! Men med hänsyn till att v redan vid det här valet tog ett raskt kliv mot 4%, trots Karin Svensson Smiths fyra år i riksdagen och en smaskig kampanj för 80 000 spänn så borde kanske debatten också behandla innehållet i partiets politik?

Rune Liljekvist

Rydes bar – Rydes undergång

Där den självklara geografiska rubriken som VB missade när det begav sig. Med detta sagt hastar jag att bedyra att detta inlägg inte syftar till att sparka på en som redan ligger, ej heller frossa skadeglatt i offentliga pinsamheter – alls icke! Nej, detta är bara ett försök att vidareutveckla de allvarliga resonemang kring överklassens superi som signaturen mb startade i förra VB (33/02).

Lennart Ryde var redan en offentlig person när hans rattfylleri åstadkom en cause célèbre i valrörelsen för ett moderatparti som verkligen förföljts av dylika i år. Likaså har hans personliga tragedi spelats upp inför en väldigt öppen ridå – Sydnyttens envisa utfrågning av en man i chock var ett oerhört pinsamt övertramp av allmänhetens tevekanal. Därför tvekar jag – tyvärr – ej att använda Rydes fall.

mb var hovsamt och nämnde inte LR vid namn, men det går knappast att komma förbi hans namn när vi talar om överhetens dryckesvanor representation, fylleri. Utan den offentliga och inte minst! företagsprivata representationen med ty följande avdragsrätt (vilket innebär att det är du och jag som betalar gräddans dryckenskap) hade säkerligen alkoholismen och rattfylleriet i de besuttna klasserna minskat betydligt – folknykterheten och bildöden till båtad. Därtill hade de offentliga finanserna mått bättre, både på intäcks- och kostnadsidan.

Och där är vi tillbaka till Lennart Ryde och förhållanden i Lund. Troligen har den myckna representationen i P-bolag, nämnder, styrelser och positionen som Lunds "borgmästare" – ordförandeskapet kommunfullmäktige med eget representationskonto – bidragit till Rydes alkoholproblem. Men han har självklart i grunden också något sorts eget ansvar för sin iråcade situation, även om man bejakar den moderna synen på alkoholism som sjukdom.

Alkohol och omdöme är ju svår-förenade storheter, vilket manifesterade sig tydligt i debaclet kring Rydes generösa utminuterande av sprit = kommunala skattepengar i samband med karnevalen, vilket hade gått oförmärkt förbi om inte Cecilia Wadenbäck hade haft det moraliska modet att bryta överhetens konsensus och slå larm. Hur många sådana superior har/ska vi inte fått betala utan att det nått offentligheten?

Det länder väl föga till tröst att detta bara är toppen på ett isberg, precis som Jan O Karlssons fäniga

"kräftskiva" som skulle bekostas av oss.

Överallt i företag och förvaltning försiggår detta representationselände i stor skala och dränerar oss/Sverige på pengar och välutbildat omdöme. Är det inte märkligt hur de som redan har god råd ofta är de girigaste och kan manövrera på det otroligaste bara för att ständigt bli bjudna?

Spritrepresentationen till de redan välbeställda tonas ned i allehanda hymlande ordalag, och det är väl bara Piratens lord och Gunnar Sandin som försvarar eländet öppet och ihärdigt. Lorden i ett härligt cirkelbevis som gick ut på att de fattiga inte hade någon representationsplikt och därmed inte behövde några större summor; GS för att han via P-bolagets fyllerisesession kan dricka bort lite av bilismens vinster.

Bil och alkohol är oförenliga storheter, här finns anledning att moralisera på allvar över Rydes brott. Att köra bil är farligt, att köra bil med alkohol är ett allvarigare brott än vad lagstiftningen har insett. Det är fullt jämförbart med att berusad gå omkring och vifta med en skarpladdad, osäkrad pistol bland folk på gatorna. Men Lagen är mild mot rattfyllerister. De behöver inte ens åka i fängelse. Ofta kommer de undan med böter och körkortsindragning. Trots att de hotat oskyldiga människor med lemlästning och ond bråd död. Där samspejar tyvärr Lagen med Medborgaren, rattfylleri ses inte som något allvarligt brott, om ens som ett brott. Det bedöms väl mer som otur att torka. Det hade varit värre om man gripits för stöld ...

Ryde har utsatt ett antal medmänniskor för risken att lemlästas av hans bil. Han är värd sitt straff. Det kan låta hårt och moraliserande. Karlh har ju ändå blivit av med sina fina uppdrag som han kämpat för hela sitt liv.

Jo, men här är platsen att moralisera. En mycket hipp sysselsättning anno 2002, men likväl viktig i ett samhälle som bygger på respekt mellan människor. Blotta tanken på en skadad/dödad medmänniska bara för att LR tyckte han skulle köra bil full borde vara tillräcklig för att förstå vidden av vad han kunde ha ställt till med. En fjärdedel av dödsolyckorna i biltrafiken skyldes alkoholen. I vår upplysta ekologitid kan man ju också undra över dumheten att ta bilen från Södertull till Mårtens-torget – vad fanns att vinna i tid? Ytterligare en omdömeslöshet.

Jag tycker uppriktigt synd om Lennart Ryde. Hans fall blev stort och oerhört offentligt, se bara denna kria. Där slutar min sympati.

Han har varit en orepresentativ borgmästare, speciellt i sin funktion som kommunfullmäktiges ordförande. Där har vi varit bortskämda med trivselskapande klubbförare som Per Blomquist och Nils Arne Andersson. LR höll inte måttet.

Av någon fänig anledning myntades namnet "Rydes undergång" på tunneln under Lund C. Likaså vitsade (Kultur)Mejeriets ansvariga till det ä det väldigaste och kallade sitt vattenhåll "Rydes bar", trots att LR hade varit en av de argaste motståndarna till hela Mejeriets tillkomst och lade åtskilliga krokben för projektet. Jag reagerade på bägge namnen. Det hade funnits värdigare namn på båda. Nu kommer namnet Ryde att leva kvar långt efter att LR själv lämnat den offentliga arenan och slutligen kommer namnen att förlänas den patina som Tiden ofrånkomligen ger. "Ryde, ja det var väl någon stor kommunalman på 1900-talet", blir väl eftermälet så småningom. Synd.

Avskaffa det av oss finansierade representationsfylleriet!

Håkan Olsson

Lördag 9/11

Forts. från sid 1.

Varför detta intresse kring nazismens ledarskikt? Vilket behov fyller böckerna om nazismens koryféer? Hur angeläget var det att just denna dag arrangera en alternativ manifestation? Finns det någon gemensam nämnare? Bär vänstern på ett gammalt unket arv?

I söndagens Sydsvenska refererades de två manifestationerna. Den gamla damen, nazismens ögonvittne, nämndes överhuvudtaget ej i reportaget.

L-A Jönsson

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Sten Henriksson och Gunnar Sandin. Nästa redaktör Gunnar Sandin, 135899.

Manus sänds per post till Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123.

Manus mottas gärna i form av Worddokument (.doc), RTF eller ren text på 3,5" diskett. Bifoga helst pappersutskrift. Enklare är att skicka e-post till vbladet.lund@passagen.se

Lämna då gärna två versioner: den raa texten som brev och dokumentet i format enligt ovan som bilaga.

Telefon till redaktörerna:
 Gunnar Sandin 13 58 99
 Charlotte Wikander (tjl) 13 96 26

Vid utebliven tidning ring
 Cecilia Wadenbäck 13 82 13.
 Årsprenumeration t.v. 200 kr.